

بازشناسی فلسفه قیام در زیارت اربعین/ چندین نشانه شیعه

زیارت اربعین، زیارتی عمیق و مهم است که شیعه در نشر قیام عاشورا و بازشناسی فلسفه قیام و معرفی امام مظلوم و شهیدش آنرا پاسداری می کند.

خبرگزاری مهر - زیارت اربعین، زیارتی عمیق و مهم است که شیعه در نشر قیام عاشورا و بازشناسی فلسفه قیام و معرفی امام مظلوم و شهیدش آنرا پاسداری می کند.

زیارت اربعین امام حسین(ع) یکی از نشانه های شیعه است. مرحوم شیخ طوسی در این باره روایتی را از امام حسن عسکری(ع) نقل کرده اند: «علامت مؤمن (شیعه) پنج چیز است: نماز 51 رکعتی (17 رکعت واجب و 34 رکعت مستحبی و نافله)، زیارت اربعین، انگشتر در دست راست، پیشانی را در سجده بر خاک نهادن و بسم الله الرحمن الرحیم را بلند گفتن.» (تهذیب الاحکام، ج 6، ص 52؛ مصباح، کفعمی، ص 648).

در روز اربعین، جابر بن عبدالله انصاری صحابه گرانقدر پیامبر اکرم(ص) به کربلا آمد و به نقل مرحوم کفعمی اولین زائر قبر مطهر امام حسین(ع) می باشند. اما این که آیا در این روز حضرت زینب(س) و سایر بازماندگان حادثه غمبار عاشورا، به کربلا بازگشته اند و زیارت کرده اند، محل تردید و تأمل است و میان دانشمندان نظر یکسانی وجود ندارد.

زیارت اربعین را صفوان از امام صادق(ع) نقل کرده اند و مرحوم شیخ طوسی در مصباح المتعجد (صص 788-790) و مرحوم کفعمی در المصباح (صص 648-650) و ... نقل کرده اند که در آن معارف بلندی آمده است و در این نوشتار مختصر، به اجمال به شرح برخی از آن موارد پرداخته می شود:

- در بخش اول زیارت، سلام آغازین این زیارت نامه همانند سایر زیارت نامه های وارد شده، بر پیامبران برگزیده خداوند و امامان(ع) است و این خود ادب بزرگی است که در تمامی زیارات، به آن سفیران هدایت سلام داده می شود چون تمامی پیامبران حامل خط نورانی بندگی خداوند هستند و باید آن بزرگان را گرمی داشت.

- در بخش دوم زیارت، معرفی امام حسین(ع) و هدف و فلسفه قیام آمده است: «و بذل مهجته فیک لیستنقذ عبادک من الجهالة و حيرة الضلالة ... کسی که نهایت تلاش را در دعوت مردمان برای هدایت به کار برد و برای آنان به هر نحو ممکن خیرخواهی کرد تا آن جا که در نهایت خون خویش و جان عزیزش را برای بیداری مردم از نادانی و گمراهی فدا کرد.

- بخش سوم زیارت درباره لشکریان مقابل امام حسین(ع) عبارت بودند از مردمانی، دنیاطلب، دین به دنیا فروش، پیروان طاغوت و هوسران، اهل اختلاف و نفاق و گروهی جهنمی: «قد توازر علیه من غرته الدنيا و باع حظه بالارذل الادنی و شری آخرته بالثمن الاوکس ...»

- در بخش چهارم زیارت آمده است: «أشهد أنك کنت نوراً فی الاصلاح الشامخه و الارحام المطهره ...» این فراز عمق ایمان شیعه به خداوند سبحان را ابراز می دارد و هم اوج پاکی و طهارت امامان شیعه را در حالی که مخالفان ائمه اطهار(ع) و غاصبان خلافت علی(ع) هیچکدام، این ویژگی نورانی را ندارند و این افتخار بزرگی است.

اگرچه این دعا و زیارت، کوتاه است اما معانی بلندی را القا می کند. پس در راه ترویج و فرهنگ زیارت ائمه اطهار(ع) که چون خورشیدی فروزان بر بام قرون به هدایت و بیدارگری مردم و شکوفایی اندیشه بشریتند، باید بیشتر کوشید و چنان باید به ستایش آنان سخن گشود که شایسته آنان است.